

Roční souhrnná zpráva o kontrolách, které provedla Česká inspekce životního prostředí
v roce 2024 ve spolupráci s krajskými úřady a orgány integrované inspekce podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Česká inspekce životního prostředí vykonávala v roce 2024 kontroly povinností stanovených tímto zákonem dle plánu, který byl schválen Ministerstvem životního prostředí ČR. Kontroly byly prováděny ve spolupráci s orgány integrované inspekce (Státním úřadem inspekce práce a oblastními inspektoráty práce, Českým báňským úřadem a obvodními báňskými úřady, krajskými hygienickými stanicemi a hasičskými záchrannými sbory krajů) a krajskými úřady. S výše uvedenými orgány jsou rovněž návrhy plánu kontrol projednávány. Kontrolu uzavírá Česká inspekce životního prostředí zprávou o kontrole. Tato zpráva je zpracovaná na základě informací obdržených od příslušného krajského úřadu a orgánů integrované inspekce a na základě vlastních zjištění České inspekce životního prostředí. Do plánu kontrol na rok 2024 byli zařazeni provozovatelé ze skupiny B, vyjma těch objektů, u kterých byla na základě systematického posouzení nebezpečí závažné havárie stanovena jiná četnost než každoroční. Dále byli zařazeni vybraní provozovatelé ze skupiny A. Dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií bylo celkem provedeno 146 kontrol i včetně neplánovaných.

Zaměření kontrol v roce 2024:

- Kontrola havarijních plánů a souvisejících provozních předpisů a postupů v souvislosti s aktuální situací (jestli jsou aktuální, jestli jsou zaměstnanci podle nich v případě mimořádné situace schopni postupovat, kdy došlo k jejich prověření atd.).
- Kontrola nastavení systému řízení nestandardního provozu (nezbytné ošetřit jednotlivé kroky, uzavírání, omezování, odstávka a najíždění provozu, protože se jedná o rizikové procesy z hlediska bezpečnosti.).
- Kontrola plánování a provádění údržby a investic do bezpečnosti, protože nepříznivá ekonomická situace může vést k jejich odkládání.
- Změny v množství a logistice nebezpečných látek.

- Zjištění, zda bezpečnostní dokumentace obsahuje pokyny pro postup a zabezpečení, které je nebo by bylo možné aplikovat během mimořádná situace, to znamená nestandardních úkonů při provozu.
- Zda provozovatel věnuje pozornost také evidenci nehod, úrazovosti, cvičení a havarijní připravenosti, zejména pak plnění opatření přijatých k prevenci vzniku závažné havárie.
- Fyzická kontrola objektu.

Během roku 2024 došlo k pěti závažným haváriím, mezi které patřil:

- únik nebezpečné látky z důvodu netěsnosti armatury;
- požár vysokozdvizného vozíku z důvodu technické závady, došlo k poškození konstrukce a opláštění skladovací haly, střechy, elektroinstalace a zničení a poškození dalších vozíků a nedošlo k úniku nebezpečných látek umístěných v objektu;
- únik a následný požár nebezpečné látky při plnění automobilové cisterny, událost byla lokálního charakteru, poškozeno bylo technologické zařízení plnicí stanice a autocisterna, zatím není jednoznačně stanovena příčina;
- výbuch tlakové lahve, provozovatel uvažuje o jiné formě technologie;
- požár v technologickém procesu, únik nebezpečných látek a hasicí pěny do vodního toku mimo areál společnosti.

Česká inspekce životního prostředí vedla v roce 2024 přestupková řízení s pěti obviněnými za porušení ustanovení zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií. Některá rozhodnutí o pokutě i z předešlých let již nabyla právní moci, jedno rozhodnutí je v odvolacím řízení a jedno řízení o uložení pokuty bylo zahájeno a bude vydáno rozhodnutí o pokutě.

Při kontrolní činnosti ve výkonu této agendy funguje mezi Českou inspekcí životního prostředí, krajskými úřady a orgány integrované inspekce dobrá spolupráce. Profesionální aktivita všech kontrolních složek má pozitivní dopad na předcházení vzniku havarijních stavů, což je kladný přínos z hlediska vlivu na životní prostředí.